

**RÅSTOFTILLADELSE FOR GRAVEOMRÅDE SIND-
BJERG, MORSØ KOMMUNE**

Tilladelse til erhvervsmæs- sig råstofindvinding af sand

På ejendommen Næssundvej 218, 7980 Vils, matr.nr. 3e Mollerup By,
Mollerup og matr.nr. 8b Vejerslev Præstegaard, Vejerslev

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

OVERSIGTSSKEMA

Råstofgravens beliggenhed	Næssundvej 218, 7980 Vils, Morsø Kommune Matr.nr. 3e Mollerup By, Mollerup og matr.nr. 8b Vejerslev Præstegaard, Vejerslev
Råstofgravens areal	Ca. 4,5 ha
Råstof type og tilladt mængde	Sand 700 m ³ pr. år
Tilladelsens varighed	10 år 11. oktober 2023 – 11. oktober 2033
Sagsnummer	2023-004812
Tidligere meddelte tilladelser	Morsø Kommune meddelte den 26. maj 2014 tilladelse til indvinding af sand og grus på matr.nr. 3e Mollerup By, Mollerup og 8b Vejerslev Præstegaard, Vejerslev. Tilladelsen udløber den 1. juni 2024 (sagsnr. 2014-014665).
Offentliggørelse	11. oktober 2023
Klagefristens udløb	4 uger efter offentliggørelse
Frist for efterbehandling	11. oktober 2033 og senest 1 år efter endt indvinding
Indvinder	Thisted-Fjerritslev Cementvarefabrik A/S Stevnsvej 17 7700 Thisted
Ansøger	Samme som indvinder
Grundejer	AHP Ejendomme ApS Stevnsvej 17 7700 Thisted
Indvinders telefon/mobilnummer	97 72 05 11 / 30 67 38 00
Indvinders e-mailadresse	kh@tct.dk
Indvinders CVR-nummer	40749314
Driftsansvarlig	Karsten Hald
Region Nordjylland	Tlf.nr.: 97 64 80 00, e-mail: raastoffer@rn.dk
Region Nordjylland – Sofie Hammer Jensen	Tlf.nr.: 20 59 22 72, e-mail: sofie.jensen@rn.dk

Tilladelse til råstofindvinding

på matr.nr. 3e Mollerup By, Mollerup og 8b Vejerslev Præstegaard, Vejerslev, Morsø Kommune
indtil den 11. oktober 2033.

Sagsnummer: 2023-004812

Ansøger og indvinder:	Ejer:
Thisted-Fjerritslev Cementvarefabrik A/S Stevnsvej 17 7700 Thisted CVR-nr.: 40749314	AHP Ejendomme ApS Stevnsvej 17 7700 Thisted CVR-nr.: 29607176

Region Nordjylland den 11. oktober 2023.

Sofie Hammer Jensen

Råstofsagsbehandler

Kvalitetssikret af

Casper Sylvester Conradsen

Råstofsagsbehandler

INDHOLD

Oversigtsskema	3
1. Tilladelsen	6
1.1 Råstofloven	6
1.2 Miljøvurderingsloven	6
1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)	6
1.4 Bilag IV-arter	7
1.5 Indsatsbekendtgørelsens § 8	7
1.6 Vandforsyningsloven	7
1.7 Miljøbeskyttelsesloven	7
1.8 Naturbeskyttelsesloven	7
1.9 Museumsloven	8
1.10 Skovloven	8
1.11 Vandløbsloven	8
1.12 Vejloven og Privatvejsloven	8
1.13 Jordforureningsloven	8
1.14 Jernbaneloven	8
2. Vilkår	9
2.1 Vilkår efter råstofloven	9
3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	17
3.1 Klagevejledning	17
3.2 Underretning	18
4. Grundlag for tilladelsen	19
4.1 Ansøgningens indhold	19
4.2 Høring vedr. ansøgning	19
4.3 Høring vedr. udkast til tilladelse	21
5. Regionens behandling af sagen	23
5.1 Råstofplanen	23
5.2 Miljøvurderingsloven	23
5.3 Kommuneplan og lokalplan	24
5.4 Grundvand og overfladevand	25
5.5 Miljømæssige forhold	31
5.6 Efterbehandling	33
5.7 Afvejning efter råstoflovens § 3	33
Bilag A: Oversigtskort i målforhold 1:20.000	34
Bilag B: Luftfoto i målforhold 1:3000	35
Bilag C: Udkast til deklaration/servitut vedrørende efterbehandling	36
Bilag D: Generelle bestemmelser	37

1. Tilladelsen

1.1 Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende materiale, og med hjemmel i råstoflovens § 7 stk. 1, meddeler Region Nordjylland hermed tilladelse til årlig indvinding af op til 700 m³ sand på i alt 4,5 hektar på matr.nr. 3e Mollerup By, Mollerup og 8b Vejerslev Præstegaard, Vejerslev, se bilag A og B.

Tilladelsen er gældende i perioden fra den 11. oktober 2023 til den 11. oktober 2033.

Tilladelsen meddeles på vilkår i henhold til råstoflovens § 10.

Virksomheden har en tilladelse (sagsnr. 2014-014665) til indvinding af sand og grus på matr.nr. 3e Mollerup By, Mollerup og 8b Vejerslev Præstegaard, Vejerslev. Tilladelsen udløber den 1. juni 2024 og erstattes af nærværende tilladelse.

1.2 Miljøvurderingsloven²

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a. Region Nordjylland har gennemført en screening af projektets indvirkning på miljøet. Region Nordjylland har vurderet, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt.

Region Nordjylland har den 23. maj 2023 truffet afgørelse om, at projektet ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Afgørelsen er truffet efter miljøvurderingslovens § 21. Afgørelsen kan ses på regionens hjemmeside www.rn.dk/rastoffer.

Se nærmere i afsnit 5.2.

1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)³

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6 foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (Natura 2000-væsentlighedsvurdering).

Hvis det vurderes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmål-sætningen for det pågældende område. Viser konsekvensvurderingen, at det ansøgte vil skade Natura 2000-områdets integritet, kan der ikke meddeles tilladelse.

Region Nordjylland har vurderet, at projektet hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil påvirke Natura 2000-områder væsentligt. Det er derfor besluttet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000-områder. Vurderingen fremgår af afsnit 5.5.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 om råstoffer.

² Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

³ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer).

Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

1.4 Bilag IV-arter

Det følger af habitatbekendtgørelsens § 10, at der ikke kan gives tilladelse efter råstoflovens § 7, hvis det ansøgte kan:

- beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a, eller
- ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Disse arter omtales samlet som bilag IV-arter.

Habitatbekendtgørelsen indeholder i § 10 et krav om, at ved administration af bekendtgørelsens §§ 7 og 8, skal planer og projekter vurderes i forhold til deres virkning på bilag IV (bilag IV-artsvurdering).

Det er regionens vurdering, at der ikke er oplagte yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter på eller i direkte tilknytning til det ansøgte projektområde. Ligeledes er det regionens vurdering, at projektet ikke giver anledning til påvirkninger eller emissioner som kan påvirke yngle- eller rasteområder udenfor projektområdet.

På baggrund af ovenstående forventes projektet ikke at give anledning til væsentlig påvirkning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Vurderingen fremgår af afsnit 5.5.

1.5 Indsatsbekendtgørelsens⁴ § 8

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge indsatsbekendtgørelsens § 8 foretages en vurdering af, om det ansøgte, kan medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Regionsrådet kan kun meddele tilladelse til råstofindvinding, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af tilstanden for overfladevandområder eller grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at projektet ikke vil medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne. Vurderingen fremgår af afsnit 5.4.

1.6 Vandforsyningsloven⁵

Der er ikke søgt om tilladelse efter vandforsyningsloven.

1.7 Miljøbeskyttelsesloven⁶

Der er ikke søgt om tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven.

1.8 Naturbeskyttelsesloven⁷

Der er ikke søgt om dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

---

⁴ Bekendtgørelse nr. 449 af 11. april 2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 602 af 10. maj 2022 om vandforsyning m.v.

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023 om miljøbeskyttelse.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

1.9 Museumsloven⁸

Der er ikke søgt om dispensation fra museumsloven.

1.10 Skovloven⁹

Der er ikke søgt om dispensation fra skovloven.

1.11 Vandløbsloven¹⁰

Der er ikke søgt om tilladelse efter vandløbsloven.

1.12 Vejloven og Privatvejsloven¹¹

Morsø Kommune træffer afgørelse om vejadgang til Næssundvej.

1.13 Jordforureningsloven¹²

Der er ikke søgt om dispensation fra eller tilladelse efter jordforureningsloven.

1.14 Jernbaneloven¹³

Der er ikke søgt om tilladelse efter jernbaneloven.

---

⁸ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven.

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 315 af 28. marts 2019 om skove.

¹⁰ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb.

¹¹ Lovbekendtgørelse 421 af 25. april 2023 om offentlige veje m.v.

Lovbekendtgørelse nr. 422 af 25. april 2023 om private fællesveje.

¹² Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurennet jord.

¹³ Lov nr. 686 af 27. maj 2015 - Jernbanelov

2. Vilkår

Vilkårene i denne tilladelse er bindende for indvinder og eventuelle ejere af de matrikler, der er givet tilladelse til at indvinde på. Region Nordjylland skal underrettes hvis der sker lodsejer- eller indvinderskifte.

2.1 Vilkår efter råstofloven

Før indvindingen begynder

1. Først når Region Nordjylland har givet en igangsætningstilladelse, må arbejdet med at afrømme overjord og indvinde råstoffer begynde. Igangsætningstilladelsen kan tidligst gives, når klagefristen er udløbet og en eventuel klage er behandlet af klagemyndigheden.

Inden igangsætningstilladelsen kan gives, skal vilkår 2-5 være opfyldte.

2. Der skal foreligge en tilladelse til vejadgang fra Morsø Kommune.
3. Indvinder skal udarbejde en grave- og efterbehandlingsplan, så den opfylder vilkårene i tilladelsen og tilgodeser landskabelige interesser. Grave- og efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Nordjylland.

Hvis forholdene kræver det, kan Region Nordjylland senere i indvindingsforløbet stille krav om, at indvinder skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, som skal godkendes af Region Nordjylland.

Graveplanen skal som minimum indeholde følgende oplysninger på et kortbilag:

- a. Etapevis opdeling af indvindingen, graveretning i de enkelte etaper samt forventet årstal for indvinding af de enkelte etaper
- b. Gravegrænse og efterbehandlingsgrænse (jf. afsnit 5.7.5)
- c. Et snit med områdets profil før og efter indvinding
- d. Markering af afstandskrav jf. afsnit 2.1.2
- e. Placering af adgangsvej(-e) til indvindingsområdet
- f. Placering af støjvolde samt placering af depoter for overjord og muld m.v.
- g. Placering af sorteringsanlæg, tankanlæg m.v.

Efterbehandlingsplanen skal som minimum indeholde følgende oplysninger på et kortbilag:

- a. Hældninger af skrænter og forventede terrænkoter (DVR90) efter afsluttet efterbehandling
- b. Oplysning om arealanvendelse, herunder hvor der udlægges muld
- c. Placering af eventuel beplantning, søer m.v.

Til brug for beregning af garanti skal følgende oplyses:

- a. Oplysning om, hvor stort et areal der ønskes afrømmet, når indvindingen er størst.
  - b. Oplysning om hvorvidt skrænter efterfølgende opbygges eller neddozes
4. Gravegrænsen skal afsættes på arealet med pæle, betonringe eller lignende, og det skal sikres at afmærkningen ikke fjernes eller beskadiges. Alternativt skal gravegrænsen fremgå af GPS-system i relevante maskiner i råstofgraven

5. Region Nordjylland skal have en garanti fra pengeinstitut eller kautionsforsikring. Garantien størrelse bliver beregnet af Region Nordjylland i forbindelse med godkendelse af grave- og efterbehandlingsplanen. Garantien frigives først, når efterbehandlingen er gennemført og godkendt af Region Nordjylland.

Region Nordjylland kan til enhver tid ændre garantiens størrelse, hvis forudsætningerne for beregningerne ændres. Det kan fx være tilfældet, hvis indvindingen sker på en måde, så efterbehandlingen vil koste mere end først antaget.

6. Indvinder skal senest 4 uger før afrømning af muld underrette Museum Thy, medmindre andet er aftalt med museet.

Kontaktoplysninger på Museum Thy er: Jernbanegade 4, 7700 Thisted, tlf. 97 92 05 77, e-mail: kontakt@museumthy.dk

2.1.1 Omfanget af retten til at indvinde

7. Området, hvor indvindingen mv. må ske, er på 4,5 hektar og fremgår af bilag B.
8. Tilladelsen gælder kun indvinding af 700 m³ sand pr. år over en 10-årig periode. I det omfang mulden ikke skal anvendes til efterbehandling, kan denne også afsættes.
9. Overjord og muld må ikke fjernes fra det område, indvindingen er tilladt på, men skal bruges til efterbehandlingen. I det omfang mulden ikke skal anvendes til efterbehandling kan denne afsættes.
10. Der må ikke graves dybere end til kote 30 meter (DVR90) svarende til ca. 8-10 meter under terræn. Det oprindelige terræn ligger i kote 38-40 meter (DVR90). Uanset foranstående dybdegrænse må der aldrig graves tættere grundvandsspejlet end 2 meter.
11. Region Nordjylland kan på et hvilket som helst tidspunkt stille krav om, at grundvandsspejlets beliggenhed skal måles. Målingen skal foregå i marts eller april måned.
12. Der må ikke uden tilladelse inddrages større arealer til at indvinde på, end det areal som er lagt til grund for beregning af garantien.
13. Hvis der i forbindelse med indvindingen blotlægges dræn, skal Region Nordjylland og Morsø Kommune underrettes og drænene skal omlægges for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende¹⁴. Andre løsninger kan i særlige tilfælde findes, men kun med tilladelse fra Morsø Kommune.
14. Anvendelse af knust beton eller tegl til anlæg af interne køreveje forudsætter forudgående godkendelse fra Region Nordjylland.

2.1.2 Afstandskrav m.v.

15. Der må ikke rømmes muld og overjord af eller graves tættere på:
  - a. Naboskel end 5 meter
  - b. Sten- og jorddiger end 10 meter
16. Volde af muld/overjord må ikke etableres tættere på
  - a. Naboskel end 5 meter
  - b. Sten- og jorddiger end 2 meter

---

¹⁴ Hjemlen findes i råstofloven § 10, stk. 3

Alle jordvolde skal fjernes når indvindingen er afsluttet.

Skelgennemgravning

17. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt – både under og efter gravningen – forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.

Anlæg på skrån timer under indvinding

18. Under gravning og fordeling af overjord må skrænterne ikke have anlæg/hældning, så der er fare for udskridning.

2.1.3 Driftstider

19. De tilladte driftstider fremgår af tabel 1.

Driftstider	Hverdage
Gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg mv.	Kl. 07.00 – 15.15
Udlevering af læsning, herunder kørsel indenfor råstofgravens område	Kl. 07.00 – 15.15

Tabel 1 – Tilladte driftstider

Der må ikke arbejdes i råstofgraven udenfor den tilladte driftstid, og der må ikke være drift i råstofgraven på lørdage, søn- og helligdage.

20. En udvidelse af driftstiden kan aftales med Region Nordjylland. En udvidelse er kun mulig i kortere perioder og kun i tilfælde af, at der findes specielle årsager hertil. Ansøgning om udvidelse af de normale driftstider skal være Region Nordjylland i hænde senest 14 dage før afvigelsen forventes at være nødvendig.
21. Uden for driftstid skal adgangsvejen til råstofgraven være aflåst/afspærret med hegn, bom, kæde eller lignende.

2.1.4 Efterbehandling

22. Området, hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles til naturmæssigt formål.

Naturformål

23. Der må ikke anvendes gødning og pesticider på det efterbehandlede areal.
24. Skrænters anlæg skal efterbehandles til en hældning ikke stejlere end 1:2 og ellers tilpasset landskabet.
25. Al muld skal fjernes fra graven inden efterbehandling påbegyndes. Der kan udlægges muld i enkelte områder i forbindelse med efterbehandlingen, men det er ikke et krav.

Generelle vilkår vedr. overjord og muld

26. Den nødvendige mængde overjord til efterbehandling skal til enhver tid forefindes i depot på arealet og genudlægges i forbindelse med efterbehandling.
27. Overjord og muld skal opbevares i adskilte depoter. Under depoter for overjord skal mulden være rømmet af, inden opbygningen af depotet påbegynder.

28. Jord med humus i, fx muld, tørvejord og lignende, må ved efterbehandlingen ikke tildækkes af andre jordarter. Mulden skal derfor placeres som det øverste lag.
29. Overjord og muld på arealet mellem gravegrænsen og efterbehandlingsgrænsen skal rømmes af, inden skråningerne dozes ned. Når de har det rette anlæg, lægges overjord og evt. muld på igen.

Generelle vilkår vedr. efterbehandlingsplan

30. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinder og ejer(e), indtil Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
31. En eventuel ny indvinder skal komme med forslag til grave- og efterbehandlingsplan, som Region Nordjylland skal godkende.
32. Region Nordjylland kan til enhver tid kræve en ajourført plan forelagt til godkendelse, hvis indvinding og/eller efterbehandlingen ønskes ændret i forhold til den plan, der allerede er godkendt. Region Nordjylland kan kræve, at der skal foretages et nivellement og en opmåling, hvis grave- og efterbehandlingsplanen skal revideres.
33. Såvel lodsejer/grundejer som indvinder, har pligt til at rette sig efter de henvisninger, som Region Nordjylland måtte give for at udføre alle de arbejder, planen handler om.

Generelle vilkår vedr. efterbehandlingen

34. Hvis der under gravningen afdækkes særlige landskabsformer, blottede profiler mv., som særlig tydeligt afspejler landskabets opbygning, den geologiske historie eller de geologiske processer skal disse søges bevaret.
35. I forbindelse med efterbehandlingen kan der efterlades geologiske profiler efter aftale med Region Nordjylland.
36. Adgangsvejen og interne veje skal fjernes i forbindelse med gravearealets retablering.
37. Alle bygninger, produktionsanlæg og installationer, der er etableret i forbindelse med råstofindvindingen fjernes fra arealerne inden efterbehandlingen kan godkendes.
38. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig 12 mdr. efter endt indvinding og senest den 11. oktober 2033.
39. Pligten til at afslutte efterbehandlingen indtræder, hvis indvindingen har ligget stille i et år, og omgående hvis tilladelsen bliver kaldt tilbage, medmindre du/I har en særlig aftale med Region Nordjylland om en længere frist.

2.1.5 Forebyggelse mod jord- og grundvandsforurening

40. Hvis der sker uheld, hvor der spildes olie eller brændstof, skal der gøres en omgående afværgeindsats ved kontakt til Beredskabsstyrelsen og orientering til Region Nordjylland.

Opbevaring og håndtering af brændstof m.v.

41. Tanke, beholdere m.v. til opbevaring af olieprodukter, motorbrændstof og lignende skal overholde olietankbekendtgørelsens¹⁵ regler. Tanke skal være typegodkendt efter olietankbekendtgørelsens regler eller i henhold til ADR-konventionen (entreprenørtanke).
42. Overjordiske brændstoftanke med tilhørende slanger, studse m.v. skal anbringes i en lukket, aflåselig container eller bygning med tæt spildbakke. Hvis tanken ikke er dobbeltvægget, skal spildbakken kunne rumme indholdet af brændstoftanken.
43. Tromler og andre beholdere med olie, spildolie m.v. skal anbringes i en lukket, aflåselig container eller bygning med tæt spildbakke, der kan rumme indholdet af den største beholder der opbevares.
44. Al tankning af maskinel skal foregå under konstant opsyn
45. Overjordiske tanke til motorbrændstof, fyringsolie m.v. skal sikres mod påkørsel
46. Spild af brændstof, olie m.v. skal straks opsamles. Alt opsamlet spild inkl. brugt opsugningsmateriale skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

Kørende og stationært materiel

47. Alt stationært og kørende materiel skal regelmæssigt inspiceres for olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og reparerer. Der må ikke ske reparationer i råstofgraven, undtagen hvis dette sker på et impermeabelt underlag. Eventuelle reparationer skal foregå indenfor råstofgravens tilladte driftstider.
48. Der må ikke ske vask af materiel i råstofgraven.
49. Hvis der ønskes opstilling af andet materiel end det ansøgte: 1 stk. gummiged og 1 stk. sorteringsanlæg, skal der fremsendes oplysninger herom til Region Nordjylland, der i givet fald vil fastsætte de nødvendige supplerende vilkår.

Kemikalier

50. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier eller lignende stoffer i råstofgraven. Brug af tørsalte eller midler til at dæmpe støv kan ske efter aftale med Region Nordjylland.

2.1.6 Affald

51. Råstofgraven må ikke bruges til at opbevare fyld, affald eller andet der ikke stammer fra graven. Der skal træffes foranstaltning til hindring af ukontrolleret aflæsning af affald og jordfyld.

Ejer og indvinder har ansvaret for, at der ikke – hverken midlertidigt eller varigt – henlægges affald af nogen slags, samt for at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

---

¹⁵ Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

2.1.7 Støj og vibrationer

52. Råstofgravens eksterne støjniveau må ikke overstige grænseværdierne, som det fremgår af tabel 2.

Tidsrum	Mandag – fredag kl. 07.00 - 15.15	Maksimalværdi Kl. 22:00-07:00 Angivet som dB(A) med tids- vægtning fast
Områdetype: Nærmestliggende enkeltbolig i det åbne land (sidestilles med områdetype 3)	55	55

Tabel 2 – Grænseværdier for støj målt efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledninger nummer 6/1984 eller beregnet efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nummer 5/1993 og angivet som det ækvivalente, korrigerede lydniveau i dB (A).

De anførte grænseværdier i de tre første kolonner, skal overholdes indenfor følgende referencetidsrum:

- For dagperioden på hverdage mandag til fredag samt søn- og helligdage kl. 07.00–18.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.
- I dagperioden på lørdage kl. 07.00–14.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 7 timer. I perioden fra kl. 14.00-18.00 på lørdage skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 4 timer.¹⁶
- For aftenperioden alle ugens dage kl. 18.00-22.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede time.
- For natperioden kl. 22.00-07.00 alle ugens dage skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede halve time.

53. Ved boliger for ejeren eller indvinderen af råstofgrave må støjen dog overstige grænseværdierne.

54. Hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet skal indvinder dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt. Hvis støjgrænserne er overholdt, kan dokumentationen højst kræves gentaget 1 gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede.

55. Dokumentation skal ske ved måling eller beregning efter Miljøstyrelsens gældende vejledninger pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af støj fra virksomheder. Dokumentation skal udføres af et firma som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

56. Støjmålinger eller støjregninger skal udføres og gennemføres under forhold, hvor råstofgraven er i fuld drift, medmindre andet er aftalt med Region Nordjylland.

57. Den for et område gældende støjgrænse anses for overholdt, hvis de målte eller beregnede værdier – fratrukket den udvidede usikkerhed – er mindre end eller lig med støjgrænseværdien. Den udvidede usikkerhed fastsættes, jf. Miljøstyrelsens støjvejledninger.

58. Indvinderen afholder alle udgifter til støjmålinger og –beregninger.

¹⁶ Fastsat efter "Orientering fra Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for støjmålinger", nr. 10, november 1989.

Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

59. Der accepteres i anlægs- og efterbehandlingsfasen en periode på 3 uger om året, hvor der i tidsrummet kl. 7.00-15.15 på hverdage accepteres et støjniveau på 60 dB(A)
60. Indvinder skal underrette Region Nordjylland om, hvilken periode der forventes et højere støjniveau senest 5 arbejdsdage før, de støjende arbejder skal foretages.

Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

61. Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af råstofgravens bidrag til støjen, målt indendørs i de berørte bygninger, overstiger grænseværdierne, som fremgår af Tabel 3.

Anvendelse	A-vægtet Lydtrykniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet Infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende		
Aften/nat (kl. 18.00-07.00)	20	85
Dag (kl. 07.00-18.00)	25	85
Kontorer, undervisningslokaler og andre lignende støjfølsomme rum	30	85
Øvrige rum i virksomheder	35	90

Tabel 3 – Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 Pa).

Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med 5 dB.

62. Driften af råstofgraven må ikke medføre, at der udsendes vibrationer, som overstiger grænseværdierne, jf. Tabel 4, målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger.

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau Law i dB
Boliger i det åbne land (hele døgnet)	75
Børneinstitutioner og lignende	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	80
Erhvervsbebyggelse	85

Tabel 4 – Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s². Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S.

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien Law = 80 dB.

63. På forlangende fra Region Nordjylland skal indvinder dokumentere at grænseværdierne, jf. tabel 3 og 4, er overholdt. Dokumentation sker ved fremsendelse af skriftlig rapport over målinger og beregninger til Region Nordjylland.

Hvis målinger viser, at den lavfrekvente støj, infralyd eller vibrationer er for store, skal de dæmpes ned. Derefter skal der laves nye målinger, som dokumenterer, at grænseværdierne nu kan overholdes. Der kan maksimalt kræves én måling af hver type pr. kilde pr. år.

64. Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med de til enhver tid gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen på det aktuelle område. Målinger eller beregninger skal udføres af et firma, der er akkrediteret til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Virksomheden afholder selv alle udgifter i forbindelse med dokumentation af de aktuelle vilkår.

65. Grænseværdierne for lavfrekvent støj og infralyd, jf. tabel 3 anses for overholdt, når et konkret måleresultat, uden tillæg eller fradrag for målingens ubestemthed, er lig med eller under den pågældende grænse.

Grænseværdierne for vibrationer, jf. tabel 4, anses for overholdt, når et konkret måleresultat ikke overskrider den pågældende grænse.

2.1.8 **Støv**

66. Virksomheden må ikke give anledning til støvgener udenfor virksomhedens område, som efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige for omgivelserne.
67. Hvis der bliver konstateret støvgener, der opstår pga. råstofgravens drift, skal der træffes foranstaltninger, der nedbringer generne, såsom vanding af gravefronter, lagerbunker, interne veje mv. samt renholdelse af interne veje.
68. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at råstofindvindingen giver anledning til væsentlige støvgener i omgivelserne, kan myndigheden forlange, at der foretages støvmålinger. Målinger skal foretages efter nærmere aftale med Region Nordjylland.

3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Tilladelsen til at indvinde råstoffer vil blive offentliggjort på Region Nordjyllands hjemmeside www.rn.dk/råstoffer. Det fremgår af hjemmesiden, hvilken dato afgørelsen er offentliggjort.

I denne tilladelse er der truffet afgørelse efter råstofloven.

3.1 Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse efter råstofloven, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med eller MitID eller NemID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Region Nordjylland via klageportalen. Når du klager skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Region Nordjylland. Hvis regionen fastholder afgørelsen, sender regionen klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

En rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Tilladelsen må derfor ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet og det er meddelt til virksomheden, at der ikke er klaget over afgørelsen.

Hvis en afgørelse ønskes behandlet ved domstolene skal der anlægges sag inden 6 mdr. fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

3.2 Underretning

Kopi af afgørelsen er den 11. oktober 2023 sendt til:

- Morsø Kommune, teknikogmiljo@morsoe.dk, htb@morsoe.dk, krkj@morsoe.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Miljøstyrelsen Nordjylland, njl@mst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, cfk@slks.dk
- Museum Thy, ark@museumthy.dk
- Skat, myndighed@skat.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk, morsoe@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk, morsoe@dof.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Midtmors Vandforsyning a.m.b.a., formand@midtmorsvand.dk
- AHP Ejendomme ApS

4. Grundlag for tilladelsen

4.1 Ansøgningens indhold

Region Nordjylland modtog den 7. februar 2023 en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding af sand på matr.nr. 3e Mollerup By, Mollerup og matr.nr. 8b Vejerslev Præstegaard, Vejerslev, Næssundvej 218, 7980 Vils, Morsø Kommune.

Ansøgningen omfatter følgende:

- Ansøgningsskema dateret den 7. februar 2023
- Ansøgningen omfatter dele af matr.nr. 3e Mollerup By, Mollerup og matr.nr. 8b Vejerslev Præstegaard, Vejerslev
- Det ansøgte graveareal udgør ca. 4,5 hektar, se bilag B
- Der forventes en årlig indvinding på 700 m³ sand
- Der ansøges om indvinding over grundvandsspejlet
- Der er ansøgt indvinding ned til kote 30 meter (DVR90)
- Der ansøges om tilladelse til gravning indtil 2034
- Arealet ønskes efterbehandlet til naturmæssigt formål
- Der ansøges om anvendelse af 1 stk. gummiged og 1 stk. sandsorterer
- Diseltank er placeret i aflåst rum indendørs i hovedbygning
- Der vil ikke blive indvundet eller udledt vand i forbindelse med råstofindvindingen
- Restaffald afhentes af Vognmand Filtenborg
- Eksisterende adgangsvej anvendes i forbindelse med råstofindvindingen
- Der ansøges om driftstider mandag – fredag: kl. 07:00 – 15:15

Der er vedlagt ansøgningen følgende bilag:

- Udskrift af tinglysning
- Oversigtskort 1:25.000
- Detailkort
- Ansøgningsskema efter Miljøvurderingsloven

4.2 Høring vedr. ansøgning

4.2.1 Myndigheder, forsyningsselskaber og landsdækkende foreninger

Der er foretaget høring på baggrund af ansøgningsmaterialet ved andre myndigheder og forsyningsselskaber samt landsdækkende foreninger.

Der er indkommet følgende skriftlige indlæg:

Morsø Kommune

Hermed Morsø Kommunes samlede bemærkninger til det fremsendte.

1. *Morsø Kommune har ingen planlægning, som gælder for området nu og derfor heller ingen planlægning der gælder for området når råstofindvindingen er afsluttet. Efter behandling til natur er der i fin overensstemmelse med kommunens mål for efterbehandling af råstofgrave.*
2. *Afstanden til Vils Vandværks borer er ca. 1,3 km. Under kriterium 12 i udkastet er det angivet, at afstanden er 3 km.*
3. *Morsø Kommune har endnu ikke udarbejdet en indsatsplan for det pågældende område. Under kriterium 12 i udkastet er det angivet, at kommunen har udarbejdet en indsatsplan i 2016.*

4. *Det vurderes, at projektet ikke vil påvirke grundvandet væsentligt og ikke strider mod kommuneplannens retningslinjer for det geologiske interesseområde LGIM 8 Sønder Herreds Plantage.*
5. *Kommunen gør opmærksom på at der foruden digerne øst og vest for også er et beskyttet dige lige sydvest for området. Såfremt der holdes en passende afstand til diget, vurderer kommunen ikke at diget vil blive påvirket af forlængelsen af tilladelsen.*
6. *Kommunen bemærker at gravearbejdet ikke kræver dispensation fra skovbyggelinjen, men gør opmærksom på at opførelse af ny bebyggelse eller lign. kan kræve dispensation.*
7. *Kommunen vurderer ikke at projektet vil påvirke fredede eller sjældne arter, idet området består af en aktiv råstofgrav og jord i omdrift. Arealet vil efter kommunens vurdering have et højere naturpotentiale efter efterbehandlingen til natur.*

4.2.2 Sagsparter

Der er foretaget partshøring på baggrund af ansøgningsmaterialet. Ansøgning om råstoffilladelse er fremsendt til følgende naboer/berørte parter:

Ejere/beboere af:

- Næssundvej 213, 7980 Vils
- Næssundvej 213A, 7980 Vils
- Næssundvej 218, 7980 Vils
- Nørrealle 27, 7980 Vils
- Plantagen 2, 7980 Vils
- Plantagen 4, 7980 Vils
- Plantagen 10, 7980 Vils
- Plantagen 12A, 7980 Vils
- Plantagen 18, 7980 Vils

Der er ikke indkommet skriftligt indlæg fra de partshørte.

4.3 Høring vedr. udkast til tilladelse

4.3.1 Morsø Kommune

Udkast til tilladelse er den 11. september 2023 sendt i høring hos Morsø Kommune i henhold til råstoflovens § 10a om fastsættelse af vilkår for efterbehandling.

Morsø Kommune har meddelt, at de ingen bemærkninger har til udkastet.

4.3.2 Sagsparter

Udkast til tilladelse er den 11. september 2023 sendt i høring ved naboer/berørte parter. Der er fremkommet følgende bemærkninger:

Museum Thy

Arkæologiske interesser i området

Indvindingsarealet ligger i et område med flere kendte fortidsminder. Nord for området er registreret en brandtomt fra ældre jernalder, samt flere fredede langhøje fra bondestenalderen og overpløjede rundhøje der formodentlig er fra bronzealderen. Sydøst for arealet er tidligere undersøgt en bebyggelse fra bronzealderen og syd for arealet ligger en fredet rundhøj. Der er ikke registrerede fortidsminder på arealet, men idet det ligger i et område med flere kendte fortidsminder, er det Museets vurdering, at der kan være væsentlige fortidsminder på arealet.

Anbefaling

Museet anbefaler, at der i god tid forud for råstofgravningen foretages en arkæologisk forundersøgelse af arealet, så tilstedeværelsen af eventuelle fortidsminder kan afklares.

Slots- og Kulturstyrelsen

Slots- og Kulturstyrelsen har gennemgået det fremsendte udkast til tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 3e Mollerup By, Mollerup og 8b Vejerslev Præstegaard, Vejerslev og vi skal gøre opmærksomme på, at der umiddelbart er nogle modstridende oplysninger.

I skriver under afsnittet 'Landskab, fredninger, kulturarv mv' på side 29, at der ca. 60 meter syd for projektarealet er ligger en beskyttet rundhøj (fredningsnr. 150519). Beskyttede fortidsminder har en beskyttelseslinje på 100 meter, jf. naturbeskyttelseslovens § 18, og inden for dette areal må der ikke foretages tilstandsændringer.

På jeres kortudsnit, der viser projektarealets udstrækning, påvirkes 100 meter beskyttelseszonen tilsyneladende ikke. Vi skal dog gøre opmærksom på, at hvis 100 meter beskyttelseszonen berøres af projektarealet, kræver det en forudgående dispensation. Det er kommunen der er dispensationsmyndighed, mens Slots- og Kulturstyrelsen er påklageberettigede. Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler dog altid, at råstofarealet tilpasses således, at det ikke påvirker eventuelle beskyttelseszoner, hvilket også følger praksis på området.

Region Nordjyllands bemærkninger til hørings svar

Region Nordjylland har efterfølgende tilrettet afstanden til de fredede fortidsminder i afsnit 5.4.1.

4.3.3 **Ansøger**

Udkast til tilladelse er den 11. september 2023 sendt i høring ved ansøger i henhold til forvaltningslovens §19. Region Nordjylland har ingen bemærkninger modtaget fra ansøger.

5. Regionens behandling af sagen

5.1 Råstofplanen

Det ansøgte areal ligger ca. 8 km sydvest for Nykøbing Mors og ca. 1 km vest for Vils. Det ansøgte areal ligger i graveområde Sindbjerg i Råstofplan 2020 for Region Nordjylland. Graveområdet er udlagt til indvinding af sand, grus og sten. Råstofferne indenfor området skal udnyttes og oparbejdes optimalt i overensstemmelse med deres kvalitet.

5.1.1 Ressourcens omfang og kvalitet

I forbindelse med Råstofplanen er der udarbejdet en ressourceopgørelse for de enkelte graveområder. I graveområde Sindbjerg er der en forventet ressource på 50.000 m³ fyld og bundsikring samt stabilgrus. Opgørelsen er for hele graveområdet og det ansøgte areal vedrører størstedelen af graveområdet. Selvom der er tale om en mindre forekomst er det vigtigt at udnytte den resterende ressource og udtømme graveområdet.

Der er ansøgt om tilladelse til indvinding af op til 700 m³ sand om året i en 10-årig periode. Dette svarer til en samlet indvinding på op til 7000 m³ sand fra graveområdet. På baggrund af dette er det regionens vurdering, at den ansøgte mængde forefindes i området.

Det er hovedsageligt sand som findes i graveområdet. Det indvundne sand skal anvendes til mørtelproduktion på mørtelværket som findes til tilknytning til råstofgraven.

5.2 Miljøvurderingsloven¹⁷

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a 'Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning', jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Region Nordjylland har derfor udført en screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse om, hvorvidt indvindingen kan have væsentlig virkning på miljøet og er omfattet af krav om miljøvurdering.

På baggrund af screeningen har Region Nordjylland vurderet, at projektet hverken på baggrund af karakter, placering eller kendetegn ved påvirkningen vil påvirke miljøet væsentligt. Region Nordjylland har den 23. maj 2023 truffet afgørelse om, at der ikke skal laves miljøvurdering for projektet. Afgørelsen er truffet efter miljøvurderingslovens § 21. Afgørelsen kan ses på regionens hjemmeside www.rn.dk/råstoffer.

I vurderingen lægges der vægt på at:

- Der er tale om forlængelse af en eksisterende råstofindvinding, hvor indvindingsmængden reduceres fra 3000 til 700 m³ sand pr. år og driftstiderne ligeledes reduceres. Region Nordjylland vurderer derfor at miljøpåvirkningerne ved råstofindvindingen er velkendte.
- Det vurderes, at de vejledende grænseværdier for støj kan overholdes ved alle naboejendomme.
- Det ansøgte projekt vurderes ikke at udgøre en risiko for forurening af grund- eller overfladevand, eller hindre opsatte miljømål, idet projektet ikke giver anledning til udledning af næringsstoffer eller miljøfremmede stoffer.
- Arealet efterbehandles til natur uden brug af gødning og pesticider.
- Det ansøgte projekt vurderes ikke at påvirke bilag IV-arter eller danske rødliste arter.
- Det ansøgte projekt vurderes ikke at påvirke Natura 2000-områder.

¹⁷ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

- Det ansøgte projekt vurderes ikke at påvirke fredede områder, fortidsminder eller beskyttet natur.

Samlet set vurderes det, at projektet hverken på baggrund af placering eller karakter vil give anledning til væsentlige påvirkninger af miljøet.

5.3 Kommuneplan og lokalplan

Projektarealet er i Kommuneplan 2021-2033 for Morsø Kommune omfattet af følgende retningslinjer:

- Særlig værdifuldt landbrugsområde
- Skovrejsning
- Geologiske bevaringsværdier
- Grænser op til bevaringsværdigt landskab og naturbeskyttelsesinteresser

Geologiske bevaringsværdier:

Der er tale om et lokalt udpeget geologisk interesseområde – LGIM 8 Sønder Herreds Plantage.

Sønder Herreds Plantage kan betegnes som smeltevandsslette med sand og grusaflejringer, der overlejres af et usammenhængende og tyndt tæppe af moræneler. Dele af området bærer præg af vanderosion fra de tilbagesmeltende gletsjere, der har efterladt v-formede dale. Disse dale er mest markante i en bræmme, der strækker sig fra nordvest ved Ovtrup over Ejstrup i sydvest og videre over Sindbjerg til Vejerslev i øst. Store dele af de eroderede sedimenter er aflejret længere mod vest og syd som et lag af sand og grus. Området er et godt eksempel på dynamikken mellem smeltevandets aflejrings- og erosionsformer og de dertil koblede processer i form af f.eks. krydsaflejringer og varierende sorteringsgrad. De sandede og grusede smeltevandaflejringer m.v. kan studeres i områdets grusgrave og har forsknings- og undervisningsmæssig værdi.

Retningslinje - RL17

- *Inden for områder af særlig geologisk interesse, skal hensynet til beskyttelsen af de nationale geologiske bevaringsværdier tillægges særlig stor vægt i kommunens sagsbehandling og planlægning.*
- *Indenfor de lokale geologiske interesseområder skal hensynet til de lokale geologiske bevaringsværdier foretages i forhold til kommunens sagsbehandling og planlægning.*
- *Byggeri og anlæg uden for områder af særlig geologisk interesse må ikke tillades placeret eller udformet, så de i væsentlig grad forringer de geologiske værdier i disse områder.*
- *I forbindelse med efterbehandling af råstofgrave skal landskabsformer, blottede profiler mv., som særlig tydeligt afspejler landskabets opbygning, den geologiske historie eller de geologiske processer, søges bevaret og beskyttet gennem kommunens sagsbehandling og planlægning.*

Region Nordjylland vurderer, at råstofindvindingen og den efterfølgende efterbehandling er i overensstemmelse med Morsø Kommunes retningslinjer. Efterbehandling til natur uden brug af gødning og pesticider er ikke en hindring for at bevare særlige interessante geologiske profiler der kan fremkomme under råstofindvinding.

Der er ingen lokalplan for området.

5.4 Grundvand og overfladevand

Grundvand

Det ansøgte areal ligger i et område der er udpeget med særlige drikkevandsinteresser (OSD), nitratfølsomt indvindingsopland og indsatsområde mht. nitrat.

Tre indvindingsoplande til vandværker grænser op til eller strækker sig ind over det ansøgte areal. Det drejer sig om Centrum-Ljørslev, Vils og Fredsø-Lødderup Vandværker. Indvindingsoplandet til Nykøbing Vandværk ligger desuden ca. 300 m nord for det ansøgte areal. Den nærmeste vandværksboring tilhører Vils Vandværk, og ligger ca. 1,3 km øst for det ansøgte areal.

Det ansøgte areal ligger nær et lokalt potentiale toppunkt. Grundvandet strømmer mod øst. Grundvandsspejlet ligger i kote 23-25 meter DVR90. Der er søgt om råstofindvinding ned til 8-10 meter under terræn, hvilket svarer til råstofindvinding ned til kote 29-32 meter DVR90, og minimum 4 meter over grundvandsspejl.

De nærmeste private drikkevandsboringer ligger henholdsvis ca. 300 meter vest for det ansøgte areal og ca. 220 meter nordvest for det ansøgte areal. Boringerne er placeret opstrøms for projektarealet.

Ca. 250 meter vest for det ansøgte areal findes et areal som er kortlagt på vidensniveau 1 i henhold til jordforureningslovens § 4. Der har tidligere været en plantage på ejendommen, og der er derfor risiko for forurening med bl.a. pesticider. Højdekoten er ca. 50 meter DVR90 og grundvandet forventes i kote 25 meter DVR90. Da grundvandet er ca. 25 meter under terræn, vurderer jordforureningskontoret i Region Nordjylland, at risikoen for en grundvandsforurening er lille. Da der ikke indvindes råstoffer under grundvandsspejl, vurderer Region Nordjylland, at råstofindvindingen ikke vil påvirke eller mobilisere en eventuel forurening i det V1-kortlagte område.

Da arealet efterbehandles til natur uden brug af gødning og pesticider, der ikke indvindes råstoffer under grundvandsspejl, udledes spildevand og baseret på ovenstående, vurderer Region Nordjylland, at det ansøgte projekt ikke udgør en risiko for nuværende og fremtidige drikkevandsressourcer.

Overfladevand

Der findes to § 3-beskyttede søer henholdsvis ca. 470 meter syd og 615 meter øst for det ansøgte areal. Det nærmeste beskyttede vandløb løber ca. 725 meter sydøst for det ansøgte areal. Da der ikke indvindes råstoffer under grundvandsspejl og ikke udledes spildevand fra råstofgraven, vurderer Region Nordjylland at det ansøgte projekt ikke udgør en risiko for overfladevand.

Vandområdeplaner

Jf. nyeste basisanalyser fra forslag til vandområdeplanerne 2021-2027 ligger projektarealet over to regionale grundvandsforekomster: DK102_dkmj_10_ks/ dkmj_10_ks og DK102_dkmj_951_kalk/ dkmj_951_kalk. Begge grundvandsforekomster er registreret med god kvantitativ tilstand og ringe kemisk tilstand på grund af pesticider. Målet er, at alle grundvandsforekomster skal opnå god kvantitativ og god kemisk tilstand.

Der findes ingen målsat overfladevand inden for en afstand af ca. 2 km fra det ansøgte areal. Det beskyttede vandløb ca. 725 meter sydøst for det ansøgte areal munder ud i Vejerslev Bæk (o7298, DRIVER6578), som er målsat. Vejerslev Bæk er registreret med ringe økologisk tilstand og ukendt kemisk tilstand. Målsætningen er, at alt overfladevand skal opnå god økologisk og god kemisk tilstand

Da det ansøgte projekt ikke giver anledning til udledning af næringsstoffer eller miljøfremmede stoffer og råstofindvindingen ikke medfører påvirkninger af grundvandsstanden i området, vurderes det, at projektet ikke vil kunne forringe tilstanden eller hindre de opsatte miljømål for grundvand eller overfladevand.

5.4.1 Natur og landskab

Beskyttet natur

Der findes to § 3-beskyttede søer henholdsvis ca. 470 meter syd og 615 meter øst for det ansøgte areal samt to § 3-beskyttede moser henholdsvis ca. 360 m syd for og 660 m vest for det ansøgte areal. Det nærmeste beskyttede vandløb løber ca. 725 meter sydøst for det ansøgte areal.

Da der ikke indvindes råstoffer under grundvandsspejl og ikke udledes spildevand fra råstofgraven, vurderer Region Nordjylland at det ansøgte projekt ikke vil påvirke de beskyttede søer.

Natura 2000-områder

De to nærmeste Natura2000-områder er:

- område nr. 42: Mågerodde og Karby Odde som findes ca. 5,5 km nordvest for projektarealet
- område nr. 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø som findes ca. ca. 5,5 km sydvest for projektarealet.

Natura 2000-område nr. 42 Mågerodde og Karby Odde består af habitatområde H177 og fuglebeskyttelsesområde F25.

Natura 2000-område nr. 28 Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø består af habitatområde H28 og fuglebeskyttelsesområde F23, F27, F28 og F39. F27 er det nærmeste fuglebeskyttelsesområde og ligger ca. 5 km sydvest for det ansøgte areal.

Natura 2000-område nr. 42 Mågerodde og Karby Odde

Området udgøres af kystnære arealer langs det sydvestlige Mors. I området forekommer relativt store arealer af større lavvandede bugter og vige samt af strandenge, som ligger ved foden af den gamle kystskrænt ved Limfjorden.

Natura 2000-området er udpeget for at beskytte bl.a. naturtyperne laguner, strandenge, kalkoverdrev, sure overdrev samt mindre arealer med rigkær og væld. Strandvold med enårige planter samt strandvold med flerårige planter udgør inden for området mere end 5% af arealet af den pågældende naturtype i den atlantiske biogeografiske region i Danmark.

Området er en værdifuld fuglelokalitet for især ynglefuglene klyde og havterne, samt for trækfuglen lysbuget knortegås. Området huser også odder, som er knyttet til vandløb og områdets mange strandsøer.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i nedenstående tabeller¹⁸:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 177		
Naturtyper:	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
Arter:	Odder (1355)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

¹⁸ Natura 2000-plan 2022-2027. Mågerodde og Karby Odde, Miljøstyrelsen, juni 2023.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 25		
Fugle:	Kortnæbbet gås (T)	Lysbuget knortegås (T)
	Klyde (Y)	Hjejle (T)
	Dværgterne (Y)	Havterne (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. For trækfuglene er følgende fugl ikke tilstede i national eller international væsentlig forekomst: hjejle (T) i fuglebeskyttelsesområde nr. 25. Den nævnte fugl gennemgås derfor ikke yderligere.

Natura 2000-område nr. 28 Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Natura 2000-området ligger ved den vestligste del af Limfjorden. Området består af flere store marine delområder bl.a. Nissum Bredning, som ligger stort set ubeskyttet for vestenvinden og består af lavvandede grunde mod vest, samt Limfjordens dybeste område Oddesund mod øst. Midt i området ligger den beskyttede og lavvandede Skibsted Fjord og længst mod nordøst ligger det vidt forgrenede farvand omkring Agerø.

Længst mod vest ligger på Agger og Harbøre Tange med en række kystlaguner, som er internationalt meget vigtige levesteder for yngle- og trækfugle. De lavvandede marine områder omkring Agerø er af international betydning for lysbuget knortegås, da en stor del af verdens samlede bestand raster her i forårsmånederne. Strandenge dominerer landdelen af området. Strandengene varierer mellem smalle bræmmer langs fjorden og større sammenhængende strandengsarealer. I Dover Kil området findes de fleste af områdets værdifulde kildevæld og rigkær, mens områdets klittyper især findes på Agger Tange.

Natura 2000-området er specielt udpeget for at beskytte en væsentlige tilstedeværelse af følgende naturtyper og arters levesteder: De mange ynglefugle og trækfugle, idet området er et kerneområde for en lang række fugle. De marine naturtyper, herunder sandbanke, bugt og lagune. Naturtyperne strandeng, rigkær og kildevæld samt klitnaturtyper som f.eks. grå/grøn klit og klithede. Arterne odder, blank seglmos, spættet sæl og gråsæl. For fuglene rummer området bl.a. væsentlige forekomster af trækfuglene lysbuget knortegås, hjejle, pibesvane, pibeand, spidsand og krikand samt hjejle. I perioder rummer området en stor del af verdensbestanden af lysbuget knortegås. Pibeand, spidsand og krikand raster, i perioder i stort antal, i lagunesøerne på Agger Tange og på de omkringliggende strandenge. Hjejle findes som trækfugl periodisk i meget stort antal på strandengene på Agger Tange og ved bl.a. Agerø, Ager Vejle og Lindholm. For ynglefuglene rummer området bl.a. væsentlige forekomster af de kolonirugende fugle klyde, splitterne, dværgterne, havterne, og fjordterne på strandenge og øer i området. Ynglefuglene almindelig ryle og brushane forekommer ikke længere i stort antal i området, men findes her dog stadig med få ynglepar som et ud af få tilbageværende steder i Danmark.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i nedenstående tabeller¹⁹:

¹⁹ Natura 2000-plan 2022-2027. Agger Tange, Nissum bredning, Skibsted Fjord og Agerø, Miljøstyrelsen, juni 2023.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 28		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Havtomklit (2160)	Grårisklit (2170)
	Klittlavning (2190)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	
Arter:	Blank seglmos (6216)	Stavsild (1103)
	Stor vandsalamander (1166)	Odder (1355)
	Gråsæl (1364)	Spættet sæl (1365)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Hængesæk (7140) er ikke tilstede i habitatområde nr. 28. Den nævnte naturtype gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 23		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Skestork (T)
	Pibesvane (T)	Grågås (T)
	Lysbuget knortegås (T)	Spidsand (T)
	Pibeand (T)	Krikand (T)
	Taffeland (T)	Rørhøg (Y)
	Klyde (TY)	Hjejle (TY)
	Almindelig ryle (Y)	Brushane (Y)
	Lille Kobbersnepe (T)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Mosehornugle (Y)
	Rødrygget tomskade (Y)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 27		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Kortnæbbet gås (T)
	Lysbuget knortegås (T)	Hvinand (T)
	Toppet skallesluger (T)	Klyde (Y)
	Hjejle (T)	Havterne (Y)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 28		
Fugle:	Hvinand (T)	Toppet skallesluger (T)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 39		
Fugle:	Kortnæbbet gås (T)	Bramgås (T)
	Lysbuget knortegås (T)	Klyde (TY)
	Hvidbrystet præstekrave (Y)	Almindelig ryle (Y)
	Brushane (Y)	Dværgterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)
	Mosehornugle (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Mosehornugle (Y) er ikke tilstede i fuglebeskyttelsesområde nr. 23. Hvidbrystet præstekrave (Y) og mosehornugle (Y) er ikke tilstede i fuglebeskyttelsesområde nr. 39. For trækfuglene er følgende fugle ikke tilstede i national eller international væsentlig forekomst: lille kobbersnepe (T) i fuglebeskyttelsesområde nr. 23, hvinand (T) i fuglebeskyttelsesområde nr. 28, bramgås (T) og klyde (T) i fuglebeskyttelsesområde nr. 39. De nævnte fugle gennemgås derfor ikke yderligere.

Region Nordjyllands vurdering:

Der er søgt om en forlængelse af en allerede eksisterende råstofindvinding, som ligger forholdsvis centralt på Mors. De to Natura 2000-områder er domineret af hav- og kystnatur, og der lægges vægt på at områderne udgør et stort, sammenhængende naturområde med vægt på dynamisk kystudvikling og reetablering af de hydrologiske og naturmæssige sammenhænge mellem havet og kysten, med velegnede, udbredte yngle- og rasteområder for hav- og kystfugle samt velegnede levesteder for området's arter. Region Nordjylland vurderer at en eksisterende råstofgrav, som er centralt placeret på Mors ikke påvirker Natura 2000-områder præget af hav- og kystnatur væsentligt.

Ynglefugle, som f.eks. svaner og gæs kan godt anvende områder udenfor Natura2000-områderne i forbindelse med fouragering. Svaner og gæs kan potentielt fouragere på dyrkede marker, som f.eks. markerne omkring det ansøgte område. Region Nordjylland vurderer dog, at arterne ikke fouragerer i en aktiv råstofgrav, og dermed ikke bliver væsentlig påvirket af projektet.

På baggrund af projektets karakter (en forlængelse af en allerede eksisterende råstofindvinding centralt placeret på Mors), er det regionens vurdering, at projektet hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil påvirke naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne væsentligt og derfor heller ikke påvirke Natura 2000-områdernes bevaringsmålsætninger.

Bilag IV-arter

Med udgangspunkt i Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007, kan der potentielt forekomme odder, spidssnudet frø, stor vandsalamander, markfirben og vand- og sydflagermus i et 10x10 km stort område hvori projektet ligger. Regionen har 22. august 2023 foretaget opslag i Naturbasen, Danmarks Naturdata og Arter.dk.

Der er ikke registreret observationer af bilag IV-arter på projektarealet.

Nærmeste registrerede bilag IV-art er stor vandsalamander, som er observeret ca. 500 m vest fra projektarealet. Observationen er fra 1971. Øvrige fund af bilag IV-arter er registreret mere end 2 km fra projektarealet.

Projektarealet består af en eksisterende råstofgrav, samt en mark i omdrift og et læhegn med nåletræer. Der er ingen vandhuller på projektarealet.

Der kan være spidssnudet frø og stor vandsalamander i mose og søområderne vest og syd for projektområdet. Det vurderes at indvindingen over grundvandsspejlet ikke vil påvirke de omkringliggende naturområder væsentligt. Det vurderes også at selve projektområdet ikke udgør et egnet yngle- eller rasteområde for arterne da der er tale om en aktiv råstofgrav og mark i omdrift

Der er ikke tørre naturtyper, som f.eks. heder og overdrev i umiddelbar nærhed af projektet. Ifølge Miljøstyrelsens NOVANA undersøgelse fra 2014 ved Ejerslev på den nordlige del af Mors, er det den eneste kendte lokalitet for markfirben på Mors. Denne lokalitet ligger mere end 20 km nord for projektarealet. Der er ingen nærmere økologisk forbindelse mellem denne lokalitet og projektarealet. Regionen vurderer, at der ikke er yngle- og rasteområder for markfirben nær eller indenfor projektarealet og at projektet dermed ikke vil kunne påvirke markfirben.

I forbindelse med projektet fældes et læhegn mellem matr.nr. 3e og 8b. Læhegnet består af nåletræer, som ikke er egnede som yngle- og rasteområde for flagermus. Projektet indebærer ikke nedrivning af bygninger, som kunne benyttes som yngle- og rasteområde for flagermus. Det vurderes ligeledes at projektet ikke vil påvirke evt. fouragerende flagermus, da det ansøgte areal er en aktiv råstofgrav, og at flagermus på samme niveau vil kunne fouragere i den.

På baggrund af ovenstående gennemgang af de enkelte bilag IV-arter, vurderer Region Nordjylland, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter og at den økologiske funktionalitet for de enkelte arter bevares på minimum samme niveau.

Landskab, fredninger, kulturarv mv.

Nærmeste fredede fortidsminder er en rundhøj som er placeret ca. 160 meter syd for projektarealet samt yderligere tre rundhøje som er placeret ca. 270 meter nord for projektarealet. Nærmeste fredede område findes ca. 670 m sydøst for projektarealet ved Vejerslev Kirke.

Umiddelbart sydvest for projektarealet findes et beskyttet sten- og jorddige, derudover findes der yderligere to beskyttede sten- og jorddiger hhv. 75 m vest for og 75 m øst for projektarealet. Der er i afsnit 2.1.2 stillet vilkår om, at der skal holdes en afstand på 10 meter til de beskyttede sten- og jorddiger.

Nærmeste kulturarvsareal findes ca. 560 m vest for projektarealet ved Sønder Herreds Plantage og nærmest kirkebyggelinje findes ca. 360 m sydøst for projektarealet ved Vejerslev Kirke.

Hele projektarealet er omfattet af skovbyggelinjer. Morsø Kommune har i deres høringssvar til ansøgningen oplyst, at den ansøgte råstofindvinding ikke kræver en dispensation fra skovbyggelinjen, men gør opmærksom på at opførelse af ny bebyggelse eller lign. kan kræve dispensation.

Region Nordjylland vurderer, på baggrund af projektets karakter og ovenstående afstande, at der ikke vil ske en påvirkning af fortidsminder, fredninger og/eller kulturarvsarealer.

Råstofindvindingen medfører en landskabspåvirkning, når store mængder sand fjernes fra området. Terrænet vil derfor være op til 10 m lavere efter endt råstofindvinding og efterbehandling end det er i dag. Området er i forvejen præget af råstofindvinding, og Region Nordjylland vurderer, at der med den påtænkte efterbehandlings ikke vil være en væsentlig påvirkning af landskabet.

5.5 Miljømæssige forhold

5.5.1 Støj

Miljøstyrelsen er af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", områdetype 3 – "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

Støjniveauet måles som det energiekvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtrykniveau, L_r.

Region Nordjylland vurderer, at Miljøstyrelsens anbefalede støjgrænser næppe kan overholdes for alle bebyggelses vedkommende på alle tidspunkter i en råstofgravs driftsfase. Det kan derfor i et vist omfang være nødvendigt – i for eksempel anlægsfasen, når indvinding foregår tæt på enkelte bebyggelser eller når efterbehandlingen foregår – at acceptere et højere støjniveau end de nævnte grænseværdier. Det vil dog kun være indenfor nærmere bestemte tidsrum – og der vil maksimalt kunne accepteres et støjniveau på 60 dB (A), som svarer til, hvad der normalt accepteres i erhvervs- og industriområder med forbud imod generende virksomheder.

De fastsatte støjvilkår fremgår af afsnit 2.1.7

Det vurderes, at disse støjgrænser kan overholdes bortset fra i kortere perioder igennem anlægsfasen.

5.5.2 Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

Miljøstyrelsen anbefaler, at vilkår for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer fastsættes på baggrund af Orientering fra Miljøstyrelsen Nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø". Orienteringen er udarbejdet med det formål at stille det bedst mulige grundlag til rådighed for de myndigheder, som skal behandle miljøsager om lavfrekvent støj eller vibrationer, og for de laboratorier, som skal udføre de nødvendige målinger.

Vilkårene i tilladelsen er stillet på baggrund af anbefalingerne fra Miljøstyrelsen, og klager over gener vil ligeledes blive behandlet på baggrund af Miljøstyrelsens vejledning.

De fastsatte vilkår om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer fremgår af afsnit 2.1.7.

5.5.3 Støv

Der er i Danmark ikke fastsat regler om, hvor meget en virksomhed må støve, og det er derfor råstofmyndighedens vurdering, hvornår der opstår støv i et omfang, så råstofindvinder skal iværksætte støvdæmpende foranstaltninger. Region Nordjylland tager udgangspunkt i, at der skal iværksættes støvdæmpende foranstaltninger, når der bliver hvirvlet støv op, som kan være til gene for naboer.

Der kan opstå støvgener fra grusgrave/råstofindvinding, når materialebunker og veje tørrer ud, så støvpartikler kan hvirvles op af vind, ved håndtering af materialer og kørsel med entreprenørmaskiner, lastbiler m.v. Støvgener kan begrænses ved vanding af veje og materialebunker.

Fygning fra grusgrave/råstofindvinding udgør en særlig udfordring på samme måde som fygning fra landbrugsarealer. Volde af afrømmet muld vokser til med naturlig vegetation, og tilvoksede muldvolde kan reducere risiko og gener fra fygning. Ved at placere materialebunker øst-vest orienteret kan omfanget af fygning reduceres.

Vilkår vedr. støv fremgår af afsnit 2.1.8.

5.5.4 Trafik

Der er udkørsel fra råstofgraven til Næssundvej (se bilag B).

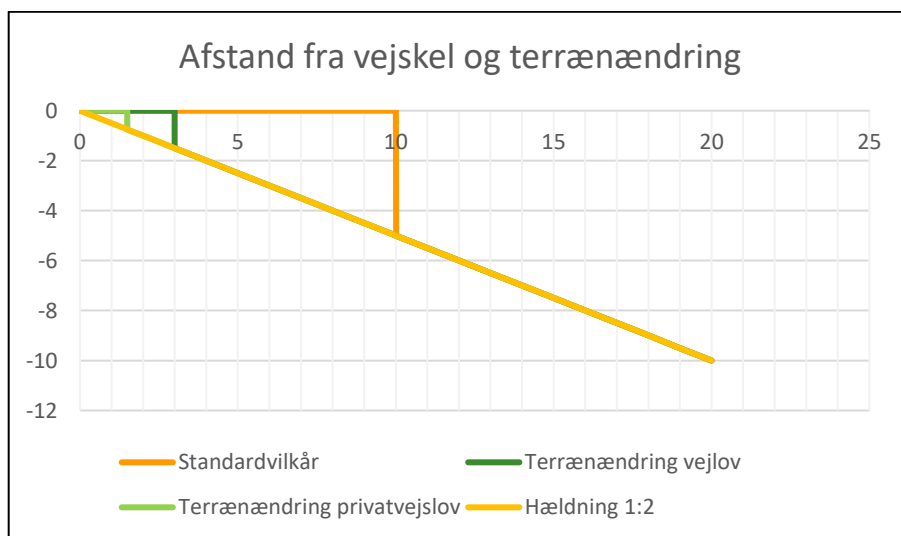
Der meddeles tilladelse til indvinding af op til 700 m³ sand om året. Indvinding af op til 700 m³ om året vil medføre, at der i gennemsnit vil køre mindre end 1 lastbil til og fra råstofgraven om dagen. Beregningerne er baseret på antagelse om 220 arbejdsdage om året og et gennemsnitlig læs på 20 m³.

Det bemærkes, at der ikke i en råstoftilladelse, kan stilles vilkår, der regulerer kørsel udenfor råstofgraveområdet, men alene vilkår der regulerer den interne trafik i råstofgraven. Forhold vedr. belastning af det lokale vejnet afgøres af den relevante vejmyndighed, mens trafiksikkerhed og færdsel på offentlig vej, reguleres af politiet efter færdselslovens regler.

5.5.5 Graveafstande og periferiskråninger

I graveplanen skal der fastlægges graveafstande på baggrund af vilkår for afstand til efterbehandlingsgrænsen i afsnit 2.1.2. Formålet med at fastsætte mindste tilladelige graveafstande er at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på graveområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler eller at der påføres bygningsanlæg, veje, beskyttet natur mm. skader.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af grusgravens periferiskråninger skal tage udgangspunkt i de tilladte gravedybder og koter i afsnit 2.1.1, og skal i de konkrete situationer tilpasses de virkelige forhold, så det sikres, at der er tilstrækkeligt materiale til at gennemføre efterbehandlingen.

Det er normalt et vilkår, at der ikke må foretages råstofindvinding tættere på offentlig vej end 10 m. Begrundelsen for dette vilkår er primært landskabsæstetisk.

Det kræver vejmyndighedens tilladelse at foretage terrænændring indenfor 3 m fra en offentlig vejs areal og indenfor 1,5 m fra en privat vejs areal jf. vejlovens § 73 stk. 3 og privatvejslovens § 36 stk. 2.

Yderligere kræver det vejmyndighedens tilladelse at foretage udgravning eller påfyldning ved vejskel i en hældning, der er stejlere end 1:2 (1 m ned og 2 m ud).

5.6 Efterbehandling

Indvinder skal udarbejde en grave- og efterbehandlingsplan, der opfylder vilkårene i tilladelsen. Grave- og efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Nordjylland. Grave- og efterbehandlingsplanen skal indeholde kortbilag, hvor gravegrænse og efterbehandlingsgrænse er vist, et snit af områdets profil, oplysninger om overjordsdepoter, adgangsvej, skrænthældninger m.m. (se vilkår 3). Der henvises desuden til pjecen "Vejledning i grave- og efterbehandlingsplaner", som kan ses på regionens hjemmeside www.raastof-fer.rn.dk.

Indvinder har i forbindelse med ansøgningen oplyst, at arealet efter endt råstofindvinding skal efterbehandles til naturformål. Da arealet er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) samt indenfor indvindingsoplandet til et alment vandværk har Region Nordjylland stillet vilkår om, at der ikke må anvendes gødning og pesticider på det efterbehandlede areal (se vilkår 23).

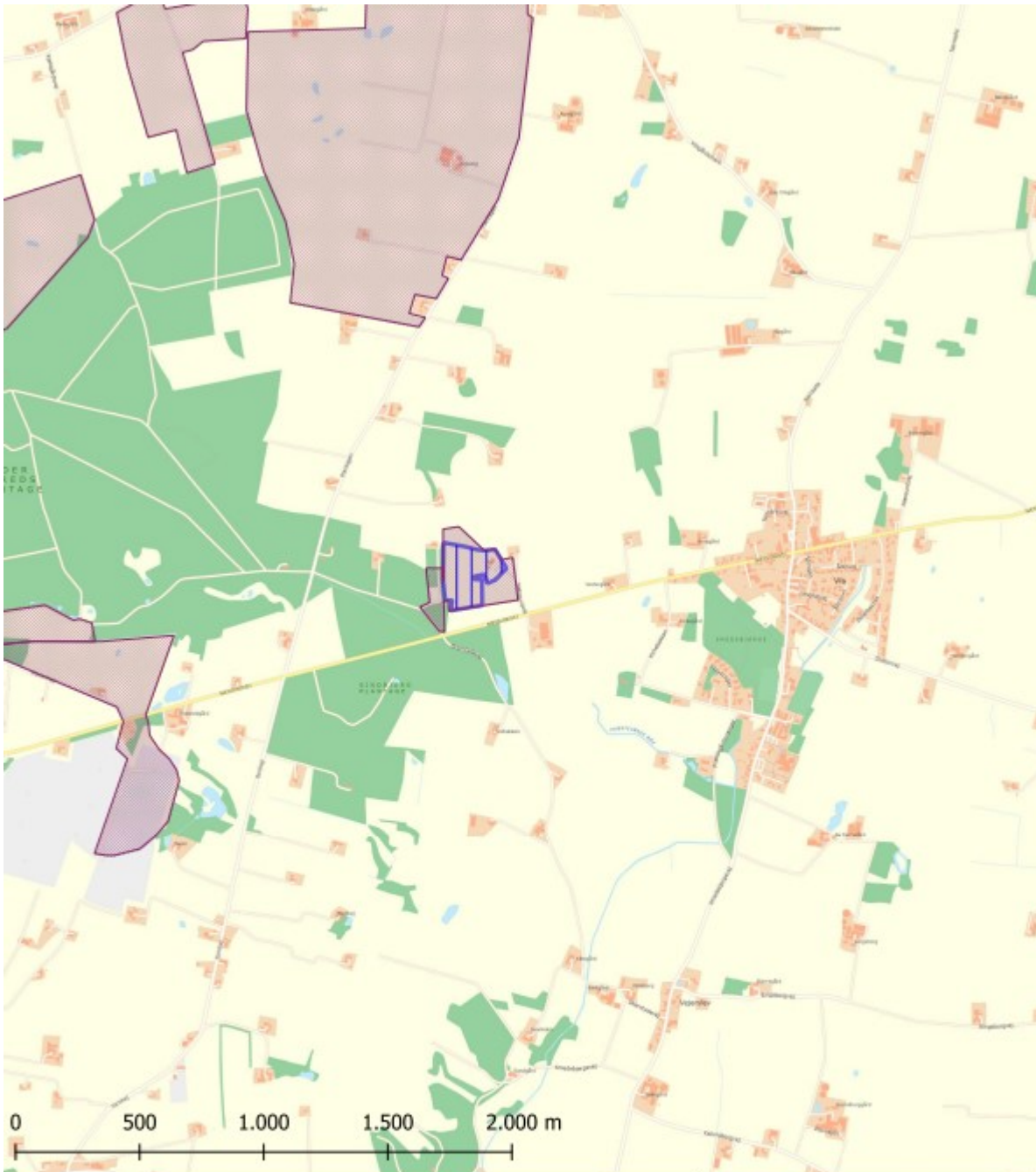
5.7 Afvejning efter råstoflovens § 3

Region Nordjylland har afvist projektet i forhold til de forskellige hensyn listet i råstoflovens § 3. Herunder, at der på den ene side skal lægges vægt på råstofressourcens omfang og kvalitet, at ressourcens udnyttelse skal sikres og at der skal tages erhvervsmæssige hensyn. Og på den anden side, at der skal lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, landskabelige værdier, rekreative interesser, jord- og skovbrugsmæssige interesser m.v.

I denne sag er der særlig lagt vægt på, at der er tale om forlængelse af en eksisterende råstofindvinding, hvor indvindingsmængden reduceres fra 3000 til 700 m³ sand pr. år og driftstiderne ligeledes reduceres.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at når projektet gennemføres i overensstemmelse med det ansøgte og de stillede vilkår, er der sket en afvejning af disse hensyn. Regionen har bl.a. lagt vægt på, at området er udlagt som graveområde i Råstofplan 2020.

BILAG A: OVERSIGTSKORT I MÅLFORHOLD 1:20.000

Tegnforklaring Ansegt areal til råstofindvinding Råstofgraveområde	Jour.nr.: 2023-004812	
	Kort: Oversigt	Bilag: A
	Målforshold: 1:20.000	
	Udf. af: SHJ / Region Nordjylland	
Date: 22-08-2023	Rev.:	

BILAG B: LUFTFOTO I MÅLFORHOLD 1:3000

Tegnforklaring

- Ansøgt areal til råstofindvinding
- Adgangsvej
- Matrikelskel

Jour.nr.: 2023-004812	
Kort: Detail	Bilag: B
Målforhold: 1:3.000	
Udf. af: SHJ / Region Nordjylland	
Dato: 22-08-2023	Rev.:

BILAG C: UDKAST TIL DEKLARATION/SERVITUT VEDRØRENDE EFTERBEHANDLING

Kopi af deklaration som tinglyses på matr.nr. 3e Mollerup By, Mollerup og 8b Vejerslev Præstegaard, Vejerslev, Morsø Kommune

Deklaration om efterbehandling

I forbindelse med råstoftilladelse af den 11. oktober 2023 til indvinding af sand på matr.nr. 3e Mollerup By, Mollerup og 8b Vejerslev Præstegaard, Vejerslev i Morsø Kommune, pålægges herved følgende bestemmelser for efterbehandlingen i henhold til § 10, stk. 5 i lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 om råstoffer.

Formål:

Formålet med nærværende "Deklaration om efterbehandling" og den godkendte "Grave- og efterbehandlingsplan" er at sikre, at graveområdet efterbehandles til natur med sammenhæng til det omkringliggende landskab.

1. Indvindingen skal være afsluttet senest den 11. oktober 2033.
2. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig 12 mdr. efter endt indvinding og senest den 11. oktober 2033.
3. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinderen og ejeren indtil, Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
4. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt – både under og efter gravningen – forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.
5. Der må ikke anvendes gødning og pesticider på det efterbehandlede areal.

Region Nordjylland er påtaleberettiget.

Nærværende deklaration begæres tinglyst på matr.nr. 3e Mollerup By, Mollerup og 8b Vejerslev Præstegaard, Vejerslev i henhold til § 10, stk. 5 i lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 om råstoffer.

Region Nordjylland

Aalborg den 11. oktober 2023.

Sofie Hammer Jensen

Råstofsagsbehandler

BILAG D: GENERELLE BESTEMMELSER

De generelle bestemmelser er bestemmelser, der er fastsat i den gældende lovgivning og disse bestemmelser kan derfor ikke påklages.

Inden gravearbejdet begynder

1. Enhver, der erhvervsmæssigt udfører gravearbejder, skal indhente oplysninger fra Ledningsejerregistret om, hvilke ledningsejere der ejer ledninger i graveområdet. De nødvendige ledningsoplysninger skal være indhentet, inden gravearbejdet påbegyndes, og gravearbejdet skal tilrettelægges og udføres under hensyntagen til de indhentede oplysninger.

Tilsyn

2. Region Nordjylland fører tilsyn med at vilkårene i råstoftilladelsen overholdes. Efter råstofloven har Region Nordjyllands medarbejdere uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at se, om lovene overholdes og de vilkår, der er givet i råstoftilladelsen. Politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. råstoflovens § 32.
3. Region Nordjylland skal efter råstofloven foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Nordjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 33.

Hvis det ikke sker i rette tid, kan Region Nordjylland få arbejdet lavet på ejerens eller indvinderens regning, jf. råstoflovens § 33.

4. Region Nordjylland kan efter råstofloven fravige et vilkår, når et forhold vurderes at være af mindre eller underordnet betydning. Et vilkår kan fraviges på baggrund af en konkret vurdering eller hvis forudsætningerne ændres under indvindingsperioden.

Omfang af indvinding

5. Inden for det område, som tilladelsen omfatter, kan der indvindes andre råstoffer eller større mængder end angivet i tilladelsen, hvis der sker anmeldelse til regionsrådet inden 4 uger efter, at den pågældende indvinding er påbegyndt. Regionsrådet kan, inden 4 uger efter at anmeldelsen er modtaget, forbyde videre indvinding, der strider mod den meddelte tilladelse eller stille særlige vilkår for indvindingen, jf. råstoflovens § 9, stk. 2. Hvis der er stillet vilkår om, at muld og overjord ikke må fjernes fra arealet, kræver det en ny afgørelse efter råstoflovens § 7, for at muld og overjord kan fjernes.

Tinglysning

6. På ejendommen bliver der tinglyst en deklaration, som omfatter betingelser/vilkår for indvindingen og efterbehandlingen. Den bliver tinglyst i forbindelse med, at igangsætningstilladelsen bliver udstedt.

Bortfald og inddragelse af tilladelse

7. En tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, medmindre der er truffet afgørelse om en længere frist i forb. med tilladelsen.
8. Region Nordjylland kan efter råstofloven tilbagekalde en tilladelse i tilfælde af, at indvinder groft eller gentaget overtræder vilkår eller lovene i øvrigt.

Konkurs mv.

9. Hvis indvinders virksomhed går konkurs, i betalingsstandsning eller lignende, har såvel indvinder som ejendommens ejer pligt til at give Region Nordjylland besked herom.

Ejer- og brugerforhold

10. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der ejer det areal, indvindingen sker på. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der står for indvindingen.

Indberetning af råstofafgift og -undersøgelser

11. Indvinder skal hvert år indberette til den årlige råstofstatistik. Region Nordjylland orienterer indvinder om hvornår og hvordan indberetningen skal foretages. Region Nordjylland sender den samlede indberetning til Danmarks Statistik, jf. Råstoflovens § 29.
12. Indvinder skal betale en afgift til staten for hver m³ råstof der indvindes. Afgiften opkræves af Skat. Region Nordjylland giver meddelelse til Skat ved at sende en kopi af råstoftilladelsen.
13. Inden 3 måneder efter boringer mv. efter råstoffer i jorden skal resultaterne indberettes til De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS). Indberetningen skal ske på digital form i et format fastsat af GEUS.

Tilførsel af jord

14. Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens § 52 stk. 1. Regionsrådet kan meddele dispensation fra forbuddet jf. lovens § 52 stk. 2. Foreligger der ikke en gældende dispensation til tilførsel af jord, må der således ikke tilføres jord til råstofgraven.

Vandindvinding, grundvandssænkning, overfladevand og dræn

15. Der må ikke indvindes vand i graven, medmindre der foreligger en tilladelse fra kommunen på baggrund af vandforsyningsloven.
16. Der må ikke uden særlig tilladelse fra kommunen foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.
17. Såfremt der i forbindelse med indvindingen bortlægges dræn, kan kommunen forlange disse omlagt for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende.

Fortidsminder og naturhistoriske genstande

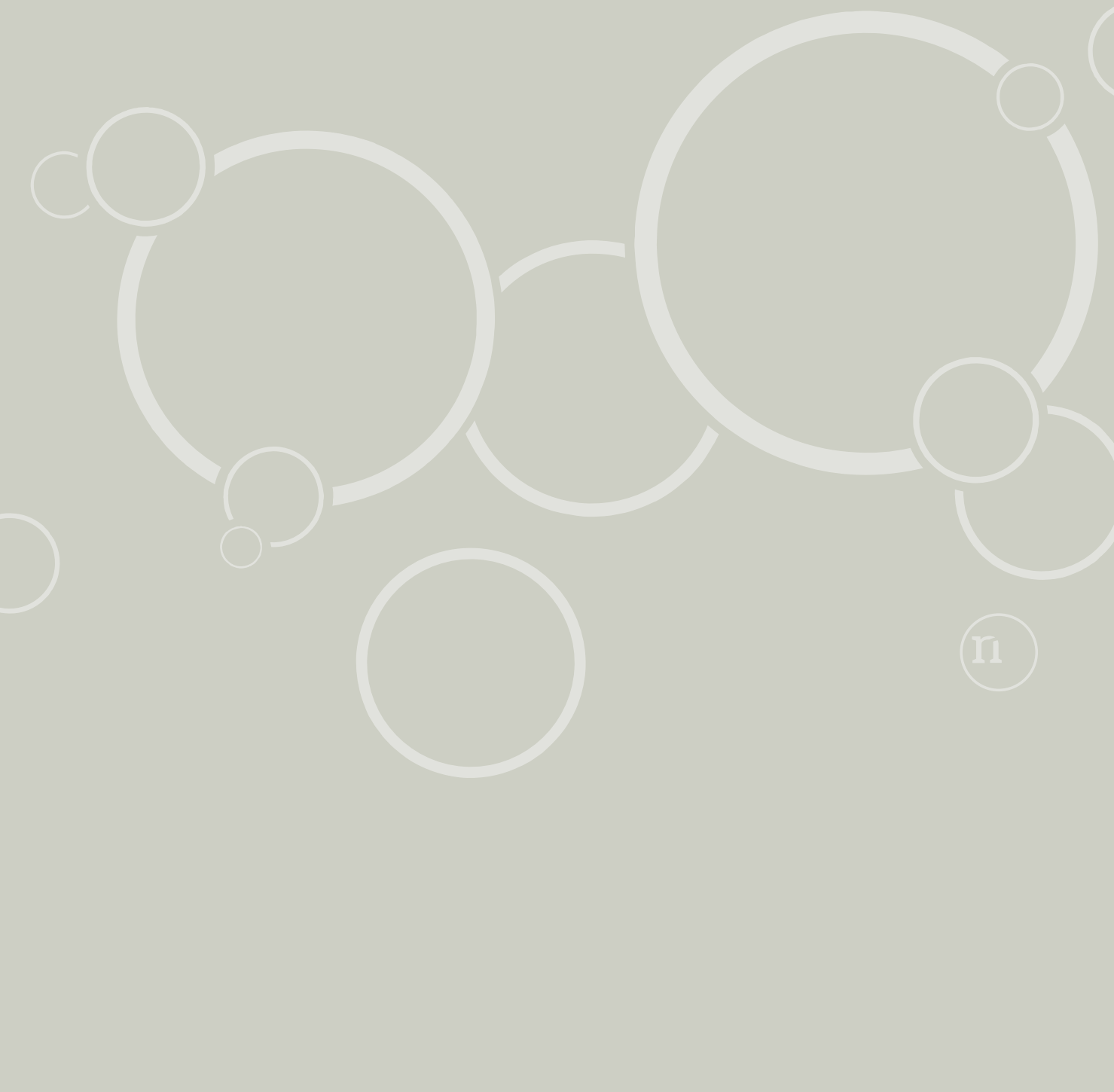
18. Hvis der under gravningen forekommer fortidsminder, der ikke er registreret, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang fortidsmindet berøres. Det kan fx være gravpladser, bopladser, kirker og lignende, der ofte giver sig tilkende i form af stenlægninger, potteskår, knogler, trækulsholdigt jord eller lignende. Fundet skal straks anmeldes efter museumslovens § 27.

Anmeldelsen skal ske til Museum Thy.

19. Hvis der i forbindelse med gravningen fremkommer en usædvanlig naturhistorisk genstand, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang det berører genstanden. Det kan fx være en geologisk, botanisk eller zoologisk genstand af fossil eller subfossil karakter eller en meteorit, der er af enestående videnskabelig eller udstillingsmæssig værdi. Fundet skal straks anmeldes efter museumslovens § 29.

Anmeldelsen skal ske til Naturhistorisk Museum, Wilhelm Meyers Allé 10, Universitetsparken, 8000 Aarhus C., tlf. 86 12 97 77, e-mail: nm@nathist.dk.

20. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af arealet indenfor 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende indenfor dette areal.
21. På fortidsminder og indenfor en afstand af 2 meter fra dem må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor.
22. De dyrearter der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven (bilag IV-arter), må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier af de omfattede dyrearter. Yngle- eller rasteområder for de arter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven må ikke beskadiges eller ødelægges.
23. Digesvalereeder må ikke ødelægges i perioden fra 1. april til 31. august.

Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af sand

Regional Udvikling
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst

REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder